Należność pocztowa opłacona ryczałtem.

KURJER EKONOMICZNY & AKCYJNY

ROK V. Nr. 1. Warszawa, 27 stycznia 1930 r.

Cena numeru poj. 30 gr.
wychodzi w dn. 7 i 21 każdego miesiąca

PŁYNIEMY POD WIATR

Płyniemy pod wiatr, wiatr o wzrastającej sile, w dal nieznaną ...

Przez skołatany pokład życia gospodarczego przelewają się fale spiętrzone wysoko wpływami, w lwiej części, grona ekonomistów i finansistów, narzucających nam w zapale młodzieńczym teorje, jakie w krajach, w doświadczenie bogatszych, przed dziesiątkami lat do lamusa odrzucono.

Powaga chwili wymaga zaprzestania walki z roztropnością, porzucenia doświadczeń, na przeprowadzanie których zbyt jesteśmy ubodzy, dania twórczym siłom możności swobodnego rozwoju, unikania posunięć, co nas dzielą, miast łączyć w wysiłkach, zmierzających do zapewnienia Rzeczpospolitej zdrowia gospodarczego i dobrobytu.

FINANSE.

Niezwykle wielka ciasnota na rynku pieniężnym, uzasadniony kryzys zaufania na rynku kredytowym.

Wysokość świadczeń na rzecz państwa, samorządów i ubezpieczeń społecznych, chłonąc 40% ogółu dochodu społecznego, podważa możność zasilania rynku pieniężnego dopływem świeżych zasobów pieniężnych.

Nie dla nas płynność rynków zagranicznych ...

ROLNICTWO.

Nie bacząc na to, iż rolnictwo, z którego czerpie utrzymanie dwie trzecie ludności państwa, winno posiadać zadowalającą siłę kupna, by przemysł mógł utrzymać poziom swej wytwórczości, odpowiednio pojemny rynek zbytu swych towarów, poddano je eksperymentom obniżania cen drogą rezerw zbożowych, w niebezpiecznem złudzeniu teoretycznem, iż w ten sposób zapewni się dobrobyt rzesz robotniczych w przemyśle.

Wyniki znane. Po zorjentowaniu się w sytuacji, nastąpił odwrót. W szeregu wysuniętych projektów najkorzystniejsze wrażenie wywierają tezy Kaz. ks. Lubomirskiego, głoszące konieczność podniesienia premji zbożowych, przy równoczesnem zniesieniu kontyngentów, nawiązania bezpośrednich stosunków handlowych za pośrednictwem związku eksporterów zbożowych z importerami zagranicznymi, wydatnej i dogodnej pomocy kredytowej dla producentów, mniejszej i większej własności rolnej, należytej ochrony celnej rodzimej produkcji, ulg podatkowych i taryfowych, a to w czasie najbliższym. Pomysły pewnych jednostek zorganizowania monopolu wywozowego nie zasługują na uwagę, są zbyt nierozważne.

W przyszłości winno rolnictwo cieszyć się większą opieką państwa.

Wzorem mogą nam być U. S. A., gdzie zdobyto wiele doświadczeń w tej dziedzinie.

W ustawie z dn. 15 czerwca 1929 r., o organizacji sprzedaży ziemiopłodów w U. S. A. — Agricultural Marketing Act — głosi kongres, iż będzie ochraniał, kontrolował i stabilizował tendencje rozwojowe rynku ziemiopłodów, drogą: 1) zmniejszania wpływów spekulacyjnych, 2) usuwania niedoskonałych, a kosztownych metod rozdzielczych, 3) popierania organizacji i związków rolniczych w zakresie ujednostajniania produkcji i sprzedaży, jak i udziału w budowie i finansowaniu systemu sprzedażnego zrzeszeń i związków producentów, 4) popierania dążeń do unikania nadmiaru ziemiopłodów i do ich kontroli, tak, by na rynku krajowym utrzymywała się konjunktura pomyślna i osłabiany był wpływ tych nadmiarów na rozwój cen. W tym celu powołano do życia Federal Farm Board, w skład której wchodzi ośmiu członków, powołanych przez prezydenta, za zgodą senatu, reprezentujących główne działy produkcji rolnej. Federal Farm Board ma do swej dyspozycji fundusze w wysokości pięciuset miljonów dolarów.

Pożyczki udzielane przez F. F. B. nie mogą być wyżej oprocentowane, jak na 4%.

GÓRNICTWO.

W górnictwie węglowem na Górnym Śląsku przekroczono w r. 1929, po raz pierwszy od przyłączenia do Polski, poziom wydobycia i zbytu w okresie najpomyślniejszej konjunktury czasów przedwojennych.

Wydobyto ogółem 34.143.711 ton węgla. Z ilości tej zbyto w kraju 19.075.365 t, zagranicą — 11.801.827 ton. W porównaniu z r. 1928 wzrósł zbyt w kraju o 14.76%, zagranicą o 4.94%. Przeszkodą w wzmożeniu wywozu zagranicę był brak wagonów eksportowych, niedostateczna przelotność linji kolejowych w kierunku portów morskich i konieczność uwzględniania w pierwszym rzędzie potrzeb krajowych.

W Zagłębiu Dąbrowskiem i Krakowskiem górnictwo węglowe rozwijało się równie pomyślnie. Na uznanie zasługują wysiłki kopalń Zagłębia Dąbrowskiego w zakresie wzmożenia wywozu zagranicę.

Rok bieżący zapowiada się naogół pomyślnie. Porozumienie zawarte między producentami polskimi a angielskimi, stanowiące początek zakończenia walk konkurencyjnych, uzasadnia oczekiwanie, iż wywóz węgla polskiego na rynki zamorskie już nie będzie w przyszłości wymagał znacznych ofiar finansowych. Techniczne możliwości przewozu do portów i przeładowania przedstawiać się będą zapewne znacznie lepiej.

Pewne przejściowe ograniczenie wydobycia nastąpiło pod wpływem położenia przemysłu i niezwykle łagodnej zimy.

W górnictwie naftowem odczuwać się daje działalność syndykatu naftowego, którego polityka niezgodna jest z interesami wiertnictwa naftowego.

Wydobycie surowca ropnego dosięgło w r. 1929 zaledwie około 676 tys. ton, o 10% mniej, niż w roku poprzednim.

Czynnikiem zachęcającym do przedsiębrania wierceń, wierceń dość ryzykownych, jest odpowiedni poziom cen surowca ropnego. Ceny te pod wpływem posunięć w kartelu naftowym znajdują się obecnie na poziomie, w porównaniu z cenami przetworów naftowych, dość niskim.

Interwencję Min. Przemysłu i Handlu w kartelu naftowym, zwłaszcza wobec skartelizowanych koncernów zagranicznych, osłabia posiadanie „Polminu".

Działalność wiertniczo-pionierska „Pjoniera" nie zapewni górnictwu naftowemu przyszłości, jeśli nadal w takiem tempie rozwijać się będzie, jak dziś, a nasze kopalnictwo naftowe nie może być zdane na łaskę koncernów zagranicznych.

HUTNICTWO.

W przemyśle hutniczym trwa od szeregu miesięcy niezwykle ostry kryzys.

Pod wpływem zupełnego zastoju w ruchu budowlanym, niezwykłego obniżenia się zdolności konsumpcyjnej rolnictwa, a wreszcie wskutek zaniechania wszelkich większych inwestycji państwowych, zbyt żelaza na rynku wewnętrznym zmniejszył się ogromnie. Z około 80.000 ton w październiku 1928 r. spadł na 26.285 w listopadzie 1929 r. i na tym mniej więcej poziomie utrzymuje się nadal. Na specjalną uwagę zasługuje fakt, iż zamówienia rządowe ograniczono w styczniu b. r. do 516 ton.

Wywóz, wskutek naturalnych warunków produkcyjnych w zakresie surowca, nawet przy wysokim poziomie cen na światowym rynku żelaznym, jest stale deficytowy. W r. 1928 stanowił on przeciętnie 13.1% zbytu wewnętrznego, a w grudniu 1929 zrównał się prawie ze zbytem w kraju.

Ceny w kraju utrzymują się od maja 1927 na stałym poziomie, mimo znacznego wzrostu kosztów produkcji.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY.

Pod wpływem silnego zmniejszenia się siły nabywczej odbiorców i pod wpływem kaprysów pogody, kryzys w przemyśle włókienniczym, od ostatniego kwartału 1928, stale przybiera na sile.

W sezonie letnim 1929 r., wskutek długotrwałej zimy, obroty w najlepszych miesiącach były nieznaczne. Wszystkie fabryki, licząc na zwiększenie zbytu, pracowały normalnie. W rezultacie zbyto zaledwie 10% produkcji, 90% zapełniło magazyny.

W oczekiwaniu, iż zima będzie wczesną i srogą, pokładano nadzieję w sezonie zimowym. Przewidywania zawiodły. Wobec zdobytych doświadczeń, mając magazyny przepełnione, rozpoczął przemysł coraz znaczniejszą redukcję pracy, by przeciwdziałać gromadzeniu się towarów na składach.

W zakresie wywozu uznać należy osiągnięte rezultaty za pomyślne, biorąc pod uwagę kryzys przemysłu włókienniczego zagranicą i wpływy stałej tendencji zniżkowej cen surowców. W okresie 1929 r. spadła cena bawełny amerykańskiej o 12%, wełny merinowej o 30%, lnu rosyjskiego o 25%.

Poważną przeszkodą w zbycie w kraju jest kryzys wekslowy, rozbicie handlu produkcją włókienniczą i brak, środków finansowych. W poszukiwaniu gotówki poszczególne fabryki udzielają odbiorcom od 10 — 20 sconta za gotówkę, co wprowadza poważną dezorganizację w handlu.

Wyjściem z tej sytuacji jest jedynie danie fabrykom odbiorców i organizacji przemysłu. W tym kierunku biegną zapewnienia p. Min. Kwiatkowskiego o zmobilizowaniu w najbliższym czasie zamówień rządowych dla przemysłu włókienniczego i o zwiększeniu i przyśpieszeniu zwrotu ceł na towary wywożone zagranicę.

PRZEMYSŁ METALOWO-PRZETWÓRCZY.

W całym szeregu działów przemysłu metalowo-przetwórczego zmniejszyła się wytwórczość już w roku ubiegłym o około 30%.

W roku bieżącym odczuwać się daje dotkliwy brak zamówień, zarówno prywatnych, jak rządowych. Na zmniejszenie się zamówień prywatnych wpływa w pierwszym rzędzie wysoce niekorzystne położenie rolnictwa, ogólny spadek siły nabywczej, zmniejszenie się natomiast zamówień rządowych wypływa z oszczędności budżetowych i — ostrej konkurencji zakładów państwowych w tych dziedzinach, w których krył poprzednio zapotrzebowanie szereg współzawodniczących ze sobą przedsiębiorstw prywatnych.

Jedynie w fabrykach wagonów i parowozów, posiadających zamówienia rządowe, stan zatrudnienia kształtuje się pomyślnie.

Wśród postulatów, wysuwanych przez przemysł metalowo - przetwórczy, na specjalną uwagę zasługują postulaty: a) wzmocnienia siły nabywczej ludności, drogą zezwolenia jej na usilną pracę, niekrępowaną ograniczeniem czasu i innemi przepisami, które hamują wydajność pracy, b) należytej ochrony rynku wewnętrznego, c) reformy podatku dochodowego w kierunku stosowania progresji, w zależności od stopnia dochodowości przedsiębiorstw i w kierunku obniżenia wykładnika progresji, d) zmniejszenia wysokości świadczeń społecznych, e) regularnego, w znaczeniu ciągłości, udzielania zamówień rządowych i samorządowych, dającego możność pracy bez przerw, f) rozszerzenia zasady zwrotu ceł na wszystkie wyroby gotowe, wywożone zagranicę i gwarancji kredytu eksportowego.

PRZEMYSŁ DRZEWNY.

W r. 1929 wartość wywozu drzewa surowego i napół obrobionego dosięgła zaledwie 433 miljonów złotych. Ilościowo zmniejszył się wywóz, w porównaniu z rokiem poprzednim, o 27%, a wartościowo o 20.3%.

Wpływ silny wywarła ogólna nadprodukcja, osłabienie ruchu inwestycyjnego w Niemczech i dyktatura drzewa sowieckiego w Anglji.

W roku bieżącym sytuacja na rynku niemieckim i angielskim kształtuje się dla nas pomyślniej. Na rynku niemieckim oczekuje się wzmożenia ruchu inwestycyjnego, pod wpływem upłynnienia się światowego rynku pieniężnego i pod wpływem podpisania planu Younga. Na rynku angielskim położono kres dyktaturze drzewa sowieckiego. Miejsce syndykatu angielskiego, dysponującego drzewem sowieckiem zajęła nowa spółka akcyjna, powstała z inicjatywy 120 importerów angielskich, która w kampanji 1930 r. centralizuje w swym ręku całkowity zakup drzewa sowieckiego, a dążyć będzie do stabilizacji cen. Posiadamy poważne szanse zajęcia na rynku angielskim pozycji tak silnej, jak w r. 1927.

Na rynku krajowym walka. Prywatny przemysł i handel drzewem występuje zwartym frontem przeciw prądowi etatystycznemu w Dyrekcji Lasów, jej dążeniu do zmonopolizowania przemysłu i handlu drzewnego, oraz przeciw jej polityce cen. Pozorne korzyści, czerpane z wysokich cen, nie stoją w żadnym stosunku do strat, poniesionych przez unieruchomienie licznych zakładów przetwórczych, wzrosty liczby bezrobotnych, zmniejszenia wywozu i siły podatkowej przemysłu drzewnego.

Mimo słabnącej konjunktury drzewnej osiągała Dyrekcja Lasów na przetargach drzewa użytkowego przeciętnie: w r. 1926 — 11.62 zł za metr. sześć., w r. 1926/7 — 22.29 zł., w r. 1927/8 — 27.20 zł, w roku 1928/9 — 29.71 zł

Wysuwa się postulat utworzenia tymczasowej Nadzwyczajnej Rady Drzewnej, złożonej z przedstawicieli miarodajnych czynników rządowych i przedstawicieli zawodowych organizacji drzewnych i leśnych, powołanej do uzgodnienia państwowej gospodarki leśnej z postulatami przemysłu drzewnego.

PRZEMYSŁ PAPIERNICZY.

W drugiej połowie ubiegłego roku rozbudował się przemysł papierniczy bardzo silnie.

Jakkolwiek papiernie pracują obecnie zaledwie w 70 — 80% swej zdolności wywtórczej, jednak wskutek nagłego obniżenia się zbytu, przejawia się nadprodukcja, zwłaszcza w zakresie papierów bezdrzewnych i pakowych. W dziale papierów drukarskich i rotacyjnych zbyt produkcji zadawala, nie odpowiada jednak sprawności produkcyjnej papierni.

W związku z rozbudową przemysłu papierniczego zmalał w r. 1929 import papieru zagranicznego o 30%. Podkreślić jednak należy, iż oprócz papieru w kraju niewyrabianego, nadchodzą nadal pewne ilości papieru zagranicznego, choć przemysł nasz mógłby łatwo ilości te wytworzyć, a to wskutek tego, że zagranica nietylko dysponuje cenami dumpingowemi, lecz udziela bardzo długich terminowo kredytów, płacąc nawet gotówką cło i przewóz.

Obecny stan rynku papierniczego odbija się na położeniu finansowem przemysłu papierniczego. Przemysł ten staje w przededniu trudności płatniczych, dość daleko idących.

W przyszłości nie przewiduje się prędko poprawy, dopóki siła nabywcza obywateli nie wzrośnie.

PRZEMYSŁ CUKROWNICZY.

Wpływ nadprodukcji cukru trzcinowego, zwłaszcza jawańskiego, na poziom cen cukru buraczanego, trwa nadal.

Jawa odpowiedziała odmownie na zaproszenie do czynnego współudziału w akcji stabilizacyjnej, której zasady ustalono na konferencji brukselskiej w lipcu 1929 r.

Współzawodnictwo z cukrem trzcinowym naraża na poważne straty. Gdy Jawa z plantacji, obsadzonych nowym gatunkiem trzciny, otrzymuje z 1 ha około 158 q cukru, to np. w Czechosłowacji buraki zebrane z 1 ha dają około 34 — 54 kwintali cukru.

W kampanji bieżącej produkcja cukru w całym szeregu państw europejskich obniżyła się znacznie, u nas znacznie wzrosła.

Przy pewnym spadku konsumpcji w kraju, zmuszeni będziemy wywieźć poważne ilości cukru, po cenach, stanowiących zaledwie część własnych kosztów produkcji.

Dzięki porozumieniu w cukrownictwie, obszar zakontraktowanych plantacji buraków zmniejszył się w roku bieżącym o połowę.

Produkcja cukru w kampanji 1930/1 r. będzie znacznie mniejsza, lecz zapewni dochodowość nawet i mniejszym cukrowniom.

PRZEMYSŁ CEMENTOWNICZY.

Wysoce dodatnie w zakresie finansowym wpływy porozumienia w przemyśle cementowniczym umożliwiły w okresie 1927/29 r. przeprowadzenie we wszystkich cementowniach poważnych inwestycji, zmierzających do zmniejszenia kosztów produkcji i powiększenia zdolności produkcyjnej.

W okresie tym wzrosła zdolność produkcyjna szesnastu cementowni do 2.200.000 ton.

Nierównomiernie wzrósł zbyt, dochodząc do połowy zdolności produkcyjnej, a w r. ub. zaledwie do 950.000 t.

Na obniżenie się zbytu wpłynęły nietylko warunki ogólne i wybitne osłabienie ruchu budowlanego.

Kartel cementowy wypełnił tylko część swych zadań, idąc po linji najmniejszego oporu.

We Lwowie toczą się od dłuższego już czasu obrady; celem ich jest przedłużenie kartelu do końca 1935, a w szeregu wielu spraw uzgodnienie stanowiska, jakie zajmie kartel w razie pojawienia się outsidera.

W razie przyjęcia zasady niepozostawiania mu swobody działania, rozegra się walka.

Już jest outsider — jest nim cementownia „Saturn", która rozpocznie produkcję z wiosną bieżącego roku.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY.

W walce z zagranicą rozrasta się młody nasz przemysł chemiczny. Poważniejszemu jego rozwojowi stoją na przeszkodzie znaczne wahania gospodarcze.

W przededniu ostrej walki, jaka go czeka, należy otoczyć go jaknajsilniejszą ochroną celną.

RUCH BUDOWLANY.

Wiosna nadchodzi, oczekujemy ożywionego ruchu budowlanego, a przezeń ożywienia szeregu gałęzi przemysłowych.

Projektów bez liku, płyną lotne słowa, czekamy na zapowiedź czynu.

Ted.

W DĄŻENIU DO RÓWNOWAGI

W dążeniu do pewnej równowagi gospodarczej i dobrobytu, w wyborze wiodących doń dróg, pewne zakłopotanie budzi zbyt wielka rozbieżność między hasłami świata finansów, a świata handlowo-przemysłowego, oszczędnością, a wydawaniem zasobów pieniężnych.

Jest rzeczą bezsporną, że musimy oszczędzać, że musimy wydawać, rozchodzi się jedynie o to — ile?

Gromadzenie oszczędności musi być we właściwym stosunku do sum wydawanych.

W razie zwycięstwa zasady silnie wzmożonej oszczędności, wzrastają zasoby finansowe banków, lecz równocześnie, przez ograniczenie zakupów, nastaje depresja w szeregu działów przemysłowych, potęgowana zmniejszaniem się siły nabywczej rzesz z przemysłem i handlem związanych.

W razie zwycięstwa zasady silnie wzmożonych zakupów, powstaje niebezpieczeństwo nagłego spadku siły nabywczej, po wyczerpaniu oszczędności.

Równowagę zapewnia utrzymanie pewnego względnie stałego stosunku między gromadzeniem oszczędności, a wydawaniem posiadanych zasobów pieniężnych.

W grę wchodzi psychika społeczeństwa, ulegająca wielu wpływom.

Przeciwwagą jej jest działalność państwa i samorządów, wywierająca najsilniejszy wpływ na bieg pieniężny, a to polityką podatkową, celną, finansową, zakresami inwestycji i t. d.

Poziom cen i ilość bezrobotnych stanowią najlepszą zapowiedź okresu zmniejszania lub powiększania dochodu konsumentów.

Gdy rozpoczyna się nadmierny wzrost konsumpcji, państwo ogranicza swe wydatki, zbiera rezerwy, gdy nastaje spadek nadmierny konsumpcji, państwo wzmacnia swą działalność w zakresie inwestycyjnym, według dawno już przygotowanych planów, czerpiąc z posiadanych rezerw.

W ten sposób zapewnia się równowagę, gdyż wysokość produkcji poszczególnych dziedzin przemysłowych zależna jest zasadniczo od zbytu. **(T).**

SLAVICA

JUGOSŁAWJA.

W okresie 1929 r. przejawiało się prawie we wszystkich dziedzinach wytwórczości Jugosławji znaczne ożywienie działalności.

W rolnictwie, przy nieznacznem zwiększeniu obszaru ziemi uprawnej, wyśmienicie dopisały żniwa i zbiory.

Ilościowo uzyskano: 41.000.000 q kukurydzy, 26.385.679 q pszenicy, 4.459.369 q jęczmienia, — 2.247.351 q żyta, 3.645.253 q owsa, 478.726 q mieszanki pszenicy i żyta, 97,602 q jęczmienia wielkoziarnistego, 23.984 q ryżu.

Wywóz pszenicy i kukurydzy wzrósł niezwykle silnie. Pszenicy wywieziono za 1.230 milj. din., kukurydzy za 237 milj. din. W roku poprzednim wywóz pszenicy i kukurydzy dał jedynie 421 milj. din. Wywóz ze zbiorów 1929 r. obejmie około 100.000 wagonów kukurydzy i 50.000 wagonów pszenicy.

Dzięki wzmożonemu wywozowi płodów rolniczych, bilans handlu zagranicznego zamknięto nadwyżką w wysokości 327 milj. din.

W górnictwie i przemyśle wytwórczość stale wzrastała.

W górnictwie wzrosło znacznie wydobycie węgla, rud ołowiu, żelaza, chromu, magnezytu i t. p.

Hutnictwo pracowało dobrze.

Przemysł drzewny, dzięki sprzyjającej konjunkturze na drzewo budowlane, pracował pełną parą.

Cementownie dalmatyńskie wywiozły znaczniejsze ilości cementu zagranicę.

Przemysł chemiczny i elektrotechniczny wzmógł swą wytwórczość mimo bardzo silnej konkurencji produktów francuskich, italskich i belgijskich.

Cukrownie wyprodukowały 14.000 wagonów cukru, o 2.435 więcej, niż w roku poprzednim.

W zakresie handlu zagranicznego wywóz poważnych ilości płodów rolniczych przywrócił przewagę wywozu nad przywozem.

Wartość przywozu dosięgła 7.595 milj. din., była więc mniejszą o 327 milj. din. od wartości wywozu. (AEF).

POLSKA KOPALNIA RUDY RTĘCI W JUGOSŁAWJI.

Bośnia odznacza się niezwykłem bogactwem złóż całego szeregu minerałów.

Jedynie część tych złóż jest eksploatowana.

W pierwszym rzędzie wydobywa się węgiel. Większość kopalń węgla jest własnością państwa.

Wszechświatową sławą cieszą się olbrzymie kopalnie rudy żelaznej w Ljublii. Rudę z tych kopalń, wobec braku w okolicy wielkich pieców, wywozi się do Czechosłowacji i tam przetapia.

W Tuzli znajdują się bogate pokłady soli. Część ich eksploatuje państwo, na potrzeby monopolu solnego, a część „Solvay" dla produkcji chemicznej.

W Bośni środkowej znajdują się bogate pokłady rudy rtęci, których dotychczas nie eksploatowano.

Niedawno zainteresowało się niemi grono przemysłowców polskich z Górnego Śląska i przystąpiło do intensywnej budowy pieca.

W okresie wstępnym piec ten przetapiać będzie wagon rudy dziennie.

W okresie późniejszym, przez inwestycje wielomiljonowe (w dinarach), zakres pracy poważnie wzrośnie (AEF).

CZECHOSŁOWACJA.

W styczniu b. r. przejawia się w życiu gospodarczem Czechosłowacji pewne osłabienie działalności.

W rolnictwie panuje sezonowy spokój. Stan ozimin pomyślny. Na giełdzie zbożowej zainteresowanie pszenicą i jęczmieniem, zbyt żyta i cena jego słabsze. Na rynku chmielem popyt na średnie i lepsze gatunki.

W dziedzinie przemysłu rolniczego — przemysł cukrowniczy zmniejszył swą produkcję cukru w kampanji bieżącej, ograniczył znacznie jego wywóz zagranicę.

Wydobycie węgla kamiennego i brunatnego było w grudniu nieco mniejsze, niż w miesiącu poprzednim. Zbyt węgla kamiennego w kraju dobry, wywóz zmniejszył się o 12%. Wyrób koksu z węgla kamiennego, przy dobrym zbycie, był rekordowy.

Wytwórczość hut, mimo znacznej odporności, nieco słabsza. W grudniu wyprodukowano 137.6 tys. ton surowego żelaza i 147.7 tys. ton surowej stali.

W przemyśle metalowo - przetwórczym stan zatrudnienia nieco słabszy.

W przemyśle budowlanym sezonowy spokój; w cementowniach nieznaczne jedynie osłabienie.

W przemyśle szklanym położenie zmienne, przy tendencji słabszej.

W przemyśle drzewnym położenie niewyjaśnione.

W przemyśle papierniczym pewne osłabienie wytwórczości.

W przemyśle włókienniczym sytuacja nadal niewyjaśniona, nierównomierna. Trwa depresja w przemyśle bawełnianym, w przemyśle wełnianym słaby zbyt. W przemyśle lnianym pojedyńcze przejawy poprawy dotychczasowego położenia. Stan zatrudnienia wschodnioczeskiego przemysłu włókienniczego, po przejściowem powiększeniu liczby robotników w pierwszych dniach grudnia 1929, w styczniu obniżył się.

W przemyśle chemicznym stan wytwórczości w poszczególnych gałęziach zmienny. (AEF).

GODNE UWAGI...

W obronie niemieckiego stanu posiadania ostro zaatakowała prasa niemiecka władze koncernu A. E. G. za zawarcie porozumienia z amerykańską General Electric Co, mocą którego Amerykanie objęli poważny pakiet akcji A. E. G., wchodząc równocześnie do Rady.

I oto odzew...

Wielki koncern niemiecki „Siemens et Halske" A. G. zawarł, celem zdobycia środków finansowych na dalszą swą ekspansję, porozumienie z instytucją finansową „Dillon, Read et Co" w Nowym Yorku i bankami niemieckimi: „Deutsche Bank" i „Disconto-Gesellschaft" w Berlinie, w sprawie nowej pożyczki.

Pożyczka dzielić się będzie na transzę amerykańską i niemiecką.

Przejęcie części niemieckiej, po kursie uprzywilejowanym, zaproponowano akcjonarjuszom niemieckim. Transzę amerykańską wyłoży się do subskrypcji w U. S. A. i prawdopodobnie w Holandji.

Odcinki zobowiązań dłużnych nosić będą nazwę „Participating Debentures", stanowiąc coś pośredniego między akcją, a obligacją. Tak jak akcje uczestniczyć będą w dywidendzie, nie będą jednak posiadały praw głosu. W przeciwieństwie do obligacji nie będą posiadały stałej wysokości oprocentowania, gdyż wysokość każdorocznego oprocentowania równą będzie wypłacanej na akcje dywidendzie, zastrzeżone jednak mają minimum oprocentowania, a to 6%.

Wartość nominalna transzy amerykańskiej wyniesie łącznie 14 miljonów dolarów. Cena emisyjna odcinka nom. wart. 100 dol. — wynosić będzie 233 dol. Wpływ z transzy amerykańskiej dosięgnie 32 milj. dol.

Amerykańskim posiadaczom „Participating Debentures" przysługiwać będzie po upływie 75 lat, aż do r. 1930 prawo wypowiedzenia pożyczki w wartości nominalnej.

Tow. nie przysługuje do r. 1942 prawo wypowiedzenia pożyczki. Od r. 1943 prawo to będzie mu przysługiwało, z tem, iż posiadacze „P. D." otrzymają wzamian za „P. D." sumę równą przeciętnemu kursowi. „P. D." na giełdzie nowojorskiej, sześć miesięcy wstecz od dnia wypowiedzenia.

Posiadacze „P. D." chronieni są przed jakiemkolwiek uszczupleniem praw własności w razie podwyższenia kapitału akcyjnego Twa w ten sposób, iż w danym wypadku posiadać będą prawo poboru nowych, równych posiadanym „P. D.", na tych samych warunkach i w tym samym stosunku. Na niemieckiego powiernika transzy amerykańskiej wybrano Deutsche Kreditsicherung A. G. w Berlinie.

Wartość nominalna transzy niemieckiej wyniesie łącznie 10 miljonów marek w złocie. Cena emisyjna odcinka nom. wart. 100 marek — wynosić będzie 175 marek. Wpływ z transzy niemieckiej dosięgnie 17.500.000 marek niem.

Prawa niemieckich właścicieli zobowiązań dłużnych zasadniczo nie odbiegają od praw właścicieli „Participating Debentures".

General Electric Co zgłosiło chęć przejęcia znaczniejszej ilości tych papierów wartościowych.

Z PRZEM. KAROL MACHLEJD W WAR ZAWIE

W siódmym okresie sprawozdawczym, w r. 1928, zdołano wreszcie zamknąć bilans roczny dodatnio, choć przejściowo w rozmiarach skromnych.

Wytwórnia czekolady rozwija się nadal pomyślnie Wytwórnię cukierków wyposażono w najbardziej nowoczesne urządzenia.

Wytwórczość i zbyt wzrosły w r. 1928 o 20%. Wzrost ten byłby znaczniejszy, gdyby nie współzawodnictwo małych przedsiębiorstw, produkujących towary gorsze, a korzystających z luk nadzoru w zakresie pracy i podatków.

Wytwórnia sztucznego lodu nadal unieruchomiona wobec braku konjunktury!

W skład Zarządu Twa wchodzą pp.: inż. Bronisław Albinowski, Gustaw Pełka i Henryk Swierczewski.

S. A. WIELKICH PIECÓW I ZAKŁADÓW OSTROWIECKICH

W pierwszej połowie bieżącego okresu sprawozdawczego wytwórczość zakładów Twa kształtowała się względnie pomyślnie.

Wysokość sumy wystawionych faktur dosięgła 24 miljonów zł., co stanowi około 8% mniej, niż w analogicznym okresie poprzednim.

W ostatnich miesiącach zwolniono około 1.000 robotników, a to w związku z ukończeniem prac sezonowych, wstrzymaniem wszelkich inwestycji przy rurowni i modernizacji stalowni, i w związku z ukończeniem kampanji pieców martenowskich.

W dziale budowy wagonów praca rozwija się normalnie, umowa bowiem z Min. Kom. na dostawę łącznie 20.000 wagonów obejmuje jeszcze cztery lata. Wytwórczość działu tego zależeć będzie w przyszłości od rozbudowy sieci kolejowej.

Wiadomości, jakie pojawiły się na łamach prasy, o rozsadzeniu wielkiego pieca w Ostrowcu, były wytworem bujnej fantazji. W rzeczywistości wysadziło jedynie pięć cegieł, co jest zdarzeniem nieodosobnionem.

Wyniki bieżącego okresu sprawozdawczego zależeć będą głównie od ukształtowania się sytuacji w miesiącach najbliższych.

WARSZAWSKA S.A. BUDOWY PAROWOZÓW

W chwili bieżącej przystąpiono w W. S. A. Bud. Parowozów do organizowania dwu nowych działów produkcji: działu regeneracji akcesorji do szyn kolejowych i działu wyrobu hamulców automatycznych Westinghouse'a do parowozów i wagonów osobowych.

„HUTA BANKOWA", S.A.

„L'Information" podaje garść interesujących wiadomości ze sprawozdania, jakie na Walnem Zebraniu w Paryżu złożył akcjonarjuszom francuskim prezes Rady Twa, p. J. Chanove.

W okresie 1928/9, nierównomiernie pomyślnym, wzrósł napływ zamówień w hucie Twa, w porównaniu z okresem poprzednim, o 24%, a zbyt produkcji o 14%.

Pomyślnie kształtował się zbyt produkcji wielkich pieców, wzrastając nawet o 22%. Wzrost zbytu wytwórczości stalowni słabszy.

Na kopalniach rudy żelaznej zmniejszyło się wydobycie, a to pod wpływem niezwykle ostrej zimy.

W zakresie inwestycyjnym wykończono niezbędne uzupełnienia instalacyjne i nową centralę elektryczną.

W zakładach metalurg. „Hrabia Renard" zbyt produkcji wzrósł o 17 i pół proc.

Tow. Górn. Francusko - Polskie utrzymało wydobycie na poziomie poprzednim, zasilając w pełni „Hutę Bankową". Na rynku prywatnym zbyt był nieco mniejszy.

W okresie lat najbliższych rozszerzony będzie program prac, uprzednio nakreślony. Wykonanie tych prac powierzy się w 28% przemysłowi polskiemu, w 40% przem. francuskiemu lub jego oddziałom zagranicą. Pozostałe prace wykonane będą własnemi środkami.

Bilans zakładów w Polsce zamknięto zyskiem w wysokości 266.134 zł.

W bilansie francuskim pozycja czystego zysku za okres 1928/29 r. wynosi 12.562.555 fr.

Wyznaczono dywidendę w wysokości 30%.

W DRODZE DO CELU

Gdy przez osłony egoistycznego materjalizmu szarzyzny dnia, tłumiącego w oparach jesiennych radość życia, dobiegnie nas dźwięczne echo zgodnych uderzeń młotów o kowadło w kuźni potęgi gospodarczej Rzeczypospolitej, zakwita na ustach uśmiech zadowolenia, wiążąc się ze słowy „Szczęść Boże!".

Echo to łowimy z zadowoleniem w zdobytym odpisie listu pożegnalnego inż. Zygmunta Okoniewskiego do współpracowników i robotników, po złożeniu przezeń mandatu Nacz. Dyr. Pol. Z. Elektr. „Brown-Boveri, S .A.".

„Wychodząc z założenia, że przy odbudowie naszego Państwa każda jednostka obowiązaną była w sposób najbardziej odpowiedni, dołożyć chociażby małą cegiełkę do tej odbudowy wielkiego Gmachu, postawiłem sobie za zadanie stworzenie w kraju poważnej placówki przemysłu elektrotechnicznego. Dzięki bardzo wydatnej technicznej i finansowej pomocy, udzielonej przez Szwajcarskie Zakłady Brown Boveri et Cie w Badenie, za co Im niniejszem składam moje głębokie podziękowanie, i dzięki wybitnemu poparciu polskich sfer zarówno finansowych, jak też społecznych utworzone zostało nasze Towarzystwo, a przedewszystkiem powstały polskie fabryki maszyn i aparatów elektrycznych w Żychlinie i w Cieszynie.

Stają mi przed oczyma trudności szczęśliwie pokonane i praca pełna entuzjazmu i poświęcenia, którą wykazali wszyscy PP. Współpracownicy i PP. Robotnicy, doprowadzając do wysokiego stanu poziom naszej polskiej Firmy. Wykazaliśmy niezbicie, że umiemy pracować i kraj nie potrzebuje szukać w rozszerzającym się stale zakresie Polskiej produkcji importu zagranicznego. W skromnej narazie dziedzinie wykazaliśmy postępy fabrykacyjne, a przedewszystkiem daliśmy wymowny przykład ideowego podkładu naszej działalności. Praca zarobkowa nie była jedynym celem naszych dążeń; szliśmy po linji interesów gospodarczych polskich, mając za wytyczną te postulaty, które gwarantowały produkcję krajową przy kompromisie sprowadzania z zagranicy tych jedynie urządzeń i maszyn, których narazie nie jesteśmy w stanie w Poslce produkować.

Ustępując z bezpośredniego naczelnego kierownictwa naszego Towarzystwa, a przedewszystkiem z zwierzchniego kierownictwa Zakładami Fabrycznemi w Żychlinie i w Cieszynie, nie mogę nie wspomnieć tych wspólnych ciężkich wysiłków, chwilami prawie beznadziejnych, któremi nacechowana była praca wszystkich nas bez wyjątku, dla dobra sprawy. Te chwile zmagań na tle dążeń do zapewnienia polskiego charakteru naszej placówki gospodarczej, zbliżyły nas i zacieśniły węzły naszej współpracy.

Lecz zadanie nasze jest dopiero rozpoczęte, przyszła elektryfikacja naszego Kraju będzie wymagała, z uwagi na interesy gospodarcze Państwa, użycia możliwie wielkiej ilości produkcji polskiej. Zatem nie wolno nam stanąć na rozpoczętej drodze, zadaniem każdego musi być nietylko utrzymanie placówki, lecz również jej dalszy konsekwentny rozwój.

Stanąłem dziś dalej od Was, lecz dosyć blisko, aby w chwili potrzeby służyć pomocą i radą. Uważam rolę moją w dziedzinie mej specjalności za nieskończoną jeszcze, i moje usiłowania pójdą dalej w tym samym kierunku.

Żegnając, dziękuję wszystkim Wam, PP. Współpracownicy i PP. Robotnicy, bez wyjątku, za pomoc i współpracę".

WARSZAWSKIE TOW. FABR. CUKRU, S.A.

Przy omawianiu wyników kampanji 1928/9 i 1929/30 r. w poszczególnych cukrowniach Twa, na łamach n/pisma z dn. 2 grudnia ub. r., podaliśmy, w roztargnieniu, pozycje produkcji cukru jako pozycje przerobu buraków.

Nadajemy im właściwą treść:

„W kampanji 1928/9 r. wyprodukowała cukrownia „Dobrzelin" — 73.927 q cukru, „Izabelin" — 50.122 q, „Łanięta" — 35.569 q, „Model" — 29.590 q, „Ostrowy" — 82.366 q.

W kampanji bieżącej wyprodukują cukrownie: „Dobrzelin" — 110.000 q cukru, „Izabelin" — 73.000 q, „Łanięta" — 52.000 q, „Model"—42.000 q, „Ostrowy" — 110.000 q.

„HERZFELD I VICTORIUS" S. A. W GRUDZIĄDZU

W okresie sprawozdawczym 1928/9 r. rozwijała się wytwórczość wytwórni Twa w półroczu pierwszem — pod znakiem względnego jeszcze ożywienia gospodarczego, a w półroczu drugiem — pod znakiem wyraźnej depresji gospodarczej, przy zachowaniu jednak znacznej odporności.

Popyt na wytwory Twa kształtował się naogół dość pomyślnie, dzięki czemu wykorzystano w pełni zdolność wytwórczą zakładów Twa, wzmożoną drogą dalszych ulepszeń technicznych i zwiększeniem wydajności pracy.

Wpływy ze zbytu wytworów, w 75% w kraju, a w 25% zagranicą, wzrosły o przeszło 12%.

Wyniki finansowe okresu sprawozdawczego, biorąc pod uwagę brak odpowiednich kredytów i ostre współzawodnictwo państw gospodarczo silniejszych w zbycie zagranicą, oraz nieznaczną zaledwie poprawę cen na rynku krajowym, przy nadal jeszcze panującej dezorganizacji, uznać należy za dobre.

Czysty zysk, po odpisach amortyzacyjnych, wyniósł 538.091 zł.

Wyznaczono dywidendę w wysokości 4%, oraz superdywidendę w wysokości 6%.

Radę Nadzorczą Twa w okresie bieżącym stanowią pp.: Seweryn Samulski, prezes, Adolf Legis, inż. Stefan Przanowski, Franciszek Rynarzewski i inż. Ant. Słaboszewicz.

Nadmienić należy, iż Two otrzymało za wytwórczość i jakość wytworów Twa wielki złoty medal P. W. K. i dyplom honorowy Min. Przem. i Handlu.

DZIAŁALNOŚĆ P. K. O.

Wzrastające zaufanie i popularność P. K. O. wśród społeczeństwa przejawia się w szybko rosnących obrotach i wysokościach rocznych pozycji bilansowych.

W obrocie czekowym, przy 62.439 kontach przeprowadzono 30.878.702 notowań wpłat i wypłat, ogólny obrót wynosił 24.007 milj. zł. Obrót bezgotówkowy stanowił 61.1% ogólnego obrotu.

W obrocie oszczędnościowym ilość czynnych książeczek wzrosła do 393.620, suma wkładów na dzień 31 grudnia do 140.505.736 zł. Wśród uczestników obrotu oszcz. najpoważniej reprezentowana jest młodzież szkolna i dzieci (24.7%).

W zakresie kredytowym działalność P. K. O. przejawiała się głównie w zakupie listów zastawnych B. G. K. i P. B-ku Roln.

W porównaniu z r. 1927 pozycja papierów państw. wzrosła z 16.453.390 na 19.306.671 zł, a więc o 3 milj., pozycja listów zastawnych i obligacji banków państw., z 39.696.229 zł na 175.242.281 zł, t. j. o 135 milj. zł.

Wartość bilansowa obligacji i listów zast. B. G. K., jakie posiada P. K. O., przekracza 125 milj. zł.

Wyniki finansowe drobiazgowej pracy, której **wyrazem jest i pozycja wydatków administracyjnych, dobre.**

POL. PRZEM. GUM. S. A. „PEPEGE"

Wzorowe, nowoczesne zasady pracy Twa przyniosły akcjonarjuszom w okresie 1928/9 obfity plon i pełne zadowolenie.

Wytwórczość Twa, jej zbyt, a równocześnie i dochody wzrosły w dwójnasób.

Wytwórczość wzrosła dzięki dalszej poważnej rozbudowie zakładów, rozszerzeniu jej działów; **zbyt dzięki stałemu polepszaniu produkcji, przy równoczesnem obniżeniu cen,** na co zezwoliło zmniejszenie kosztów produkcji dzięki najnowocześniejszym urządzeniom technicznym i nowoczesnej organizacji pracy.

W trzech wytwórniach: w Grudziądzu, w Warszawie i w Wąbrzeźnie wyprodukowano: 2.234.936 par kaloszy, śniegowców i butów, 6.116.665 par obuwia sportowego, gimnastycznego i ludowego, 288.097 szt. opon i dętek rowerowych, 98.305 szt. płaszczy i kurtek gumowych, 353.705 m. tkaniny gumowanej i 35.000 kg. artykułów technicznych i węży, a ponadto poważne ilości półfabrykatów i artykułów pomocniczych.

Wpływy ze sprzedaży w kraju dosięgły 42 miljonów zł., wpływy z wywozu zagranicę wyniosły około 1.100.000 dolarów. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł wywóz zagranicę o 80%, obejmując nietylko kraje europejskie, lecz i zamorskie.

Tytułem robocizny i płac wypłacono 12 milj. zł., tytułem świadczeń socjalnych 1.163.000 zł., a tytułem podatków 1.401.000 zł.

Czysty zysk, po przeznaczeniu na amortyzację 842.000 zł., wyniósł 2.326.000 zł.

Wyznaczono 25% dywidendę. Na akcje I — VII em. przypada pełna dywidenda, a na akcje VIII em. dywidenda za pół roku.

Widoki na przyszłość są dobre. W pierwszej połowie bieżącego okresu sprawozdawczego, 1929/30 roku, zaznaczył się dalszy znakomity rozwój wytwórczości Twa, zwrost jej zbytu w kraju i zagranicą. Na uwagę zasługuje wzrost wywozu zagranicę, którego wartość w jednym miesiącu wrześniu 1929 r. dosięgła 144.000 dolarów.

Położenie finansowe Twa jest pomyślne, a wzmocni je nowa emisja akcji; po zrealizowaniu jej wzrośnie kapitał akcyjny Twa z dotychczasowych 10 milj. zł. na 15 milj. złotych.

W skład Rady Twa wchodzą pp.: mec. K. Wysocki, prezes, inż. W. Danielewicz, S. Z. Halperin, Dr. K. Mandel i dyr. W. Pakalski.

W skład zarządu wchodzą pp.: S. Halperin, prezes i nacz. dyr., A. Desert, F. Halperin i J. Belous.

W ZAKULISACH S. A. „FIRLEY"

W dziejach „Firley'a" występowały pewne zjawiska, które w czasach najnowszych we właściwych kształtują się zarysach.

S. A. „Firley" powstała w r. 1895. Terenem jej działalności był Lublin, gdzie posiadano cementownię o kilku piecach szachtowych.

Pod wpływem niezwykle korzystnych konjunktur zbytu rozpoczęto w r. 1913 budowę nowej cementowni w Rejowcu, pod kierownictwem technicznem wszechświatowej firmy „F. L. Smith" w Kopenhadze, która w r. 1914 dostarczyła kompletu niezbędnych dla cementowni, odpowiadającej najnowszym wymaganiom techniki, maszyn.

W okresie przed wybuchem wojny światowej założono jedynie fundamenty. Dalsze prace podjęto dopiero w 1921 r., budowę ukończono w r. 1924. Po uporządkowaniu i zmontowaniu maszyn, które w zawierusze wojennej poważniejszych uszkodzeń nie poniosły, puszczono cementownię w ruch, w pierwszych dniach lipca 1925 r.

Pierwszy okres sprawozdawczy, w którym cementownia była w ruchu zaledwie kilka miesięcy, przyniósł niedobór, jedynie wskutek znacznego zadłużenia. Kapitał akcyjny na dzień 31 grudnia 1925 roku wynosił 5.000.000 zł, kapitał zasobowy 3.404.064 zł.

W dniu 2 paźdz. 1926 odbyło się doroczne Walne Zgrom. akcjonarjuszów, na którem przedstawiono budżet na r. 1926, na podstawie danych, uzyskanych w ubiegłych miesiącach. W budżecie przewidywano zysk w wysokości ponad jeden miljon zł, a to biorąc pod uwagę, że całą produkcję po dzień W. Z. wyprzedano i to po cenach wyższych od konkurencji.

Podwyższono kapitał akcyjny o 2.500.000 zł. Emisję przeznaczono po kursie 51 zł dla wierzycieli, z zastrzeżeniem udziału w niej akcjonarjuszów dotychczasowych.

Rok 1926 był okresem zaciętej walki konkurencyjnej, w której „Firley" brał żywy udział. Rezultatem był nie zysk, lecz strata przewidywanego zysku i strata bilansowa w wysokości 379.757 zł. Ile się przyczynił „Firley", w osobach jego sterników, do zaostrzenia walki, która przyniosła przemysłowi cementowemu 20 miljonów strat, pominiemy.

W r. 1927 przejęto cementownie „Górka" i „Ogrodzieniec", wydając akcjonarjuszom tych towarzystw nową emisję „Firleya", na sumę 7.500.000 zł. „Ogrodzieniec" oceniono na 1.500.000 zł, a przejęto go, by zdobyć jego kontyngent w kartelu cementowym, po uzyskaniu czego cementownię unieruchomiono.

Jednym ze względów przejęcia było dążenie do odgrywania roli w cementownictwie.

W r. 1927, pod wpływem dodatnim działania kartelu, przeprowadzono pierwszą amortyzację urządzeń, wyznaczono pierwszą 5% dywidendę.

W r. 1928 nabyto 90% akcji cementowni „Wejherowo", 70% akcji „Eternitu". Czysty zysk okresu tego zezwolił na wypłacenie 8% dywidendy, a był to rok wzrostu produkcji cementu o przeszło 60%.

W bilansie przerachowania na dzień 1 lipca 1928 roku wzrosła pozycja nieruchomości z 23.216.560 zł zaledwie na 27.560.093 zł. Akcji bezpłatnych z przerachowania nie wydano, mimo protestu akcjonarjuszów.

Przy stale poważnych inwestycjach w posiadanych cementowniach, zmierzających do ich udoskonalenia i powiększenia zdolności produkcyjnej, akcja angażowania się w innych cementowniach rozwija się nadal.

W r. 1929 nabyto znaczne udziały cementowni „Rudniki". Powołano do życia spółkę „Wspólnota interesów cementowych Solvay—Firley", obejmującą siedem cementowni, o łącznej zdolności produkcyjnej około 800.000 ton, podając jako jej cel skoordynowanie działalności tych cementowni w zakresie ujednostajnienia i uzgodnienia wytwórczości, usprawnienia technicznego, racjonalizacji i ujednostajnienia polityki cementowej, finansowania produkcji i t. d.

Na Walnem Zebr. w dniu 6 lipca 1929 r., przy omawianiu nawiązania układów z „Solvay'em, dano wyraz dążeniu, by cały przemysł cementowy złączyć w jedną organizację...

W październiku 1929 r. ogłoszono nową emisję akcji, której subskrypcję, w ciężkim finansowo dla akcjonarjuszów czasie, zagwarantowała grupa „Solvay — Bank Handlowy".

W styczniu bież. roku rozpoczęto wypłatę dywidendy za rok 1928.

To teren działalności w Polsce. A zagranicą?

W dniu 2 maja 1928 r. ukonstytuowano w Brukseli spółkę: „Société Continentale des Ciments"; założycielami jej są: Banque des Colonies, Union Bank, M. Jules Roose i grupa członków Rady i Zarz. „S. A. Firley".

Kapitał akcyjny „Société Continentale des Ciment", w skrócie Tow. „Sococim" wynosi 40 miljonów franków belg., obejmując 80.000 akcji po 500 frs nom. wart.

W skład Rady Tow. „Sococim" wchodzą pp.: M. F. Bankier („Firley"), Maurice Crutzen (Union-Bank), Dr. Viktor Kutten („Firley"), Victor Place (Banque des Colonies), Jules Roose („Firley"), Ant. Schimitzek („Firley") i Ign. J. Szper („Firley").

W dniu 29 października 1928 „Sococim" wprowadził 54.000 swych akcji na giełdę w Brukseli. Pozostało akcji 26.000, prawdopodobnie założycielskich, w prawach głosu uprzywilejowanych.

Lwia część aktywów „Sococim'a", to portfel akcji S. A. „Firley", zapewniający mu większość bezwzględną w polskiem Tow.

Wartość rzeczywista akcji S. A. „Firley" jest znacznie wyższa od jej wartości nominalnej, przyczem uwzględnić należy i niezwykle pomyślne horoskopy pracy.

Giełda brukselska, bardzo czuła na wartość rzeczywistą, w krótkim okresie czasu zareagowała, akcje Tow. „Sococim" dosięgły 800 frs w notowaniach giełdowych.

Gdyby grupa, reprezentująca większość „Firley'a", a równocześnie posiadająca całość akcji holdingowych S. A. „Sococim" uznała za właściwe pozbyć się po kursie tym 50.000 akcji, otrzymałaby pełny zwrot zaangażowanego kapitału w S. A. „Firley", a jednak posiadałaby gratis 26.000 akcji założycielskich, zapewniających jej rządy w „Sococim'ie", a przezeń w Firley'u", poważne wpływy tytułem dywidendy, tantjem i honorarjów.

Jakie ilości akcji S. A. „Sococim" sprzedano — nie wiemy.

Istnienie holdingowego Tow. „Sococim" kryje w sobie zarzewie niebezpieczeństwa dla całej rzeszy akcjonarjuszów S. A. „Firley", zwłaszcza akcjonarjuszów małych.

Akcja propagandowa S. A. „Sococim" odsłania nam projekt S. A. „Firley" wybudowania nowej cementowni w Poznańskiem, mogącej liczyć na poważny zbyt w okolicy i korzyści przy wywozie cementu zagranicę.

Projekt ten zdumiewa nas.

S. A. „Firley" nie posiada własnych środków obrotowych, wartość jej nieruchomości przewyższa znacznie kapitały własne. W zobowiązaniach kredytowych długoterminowych, na sumę 6.567.762 zł, jest i regwarancja Skarbu Państwa za gwarancję B. G. K. na pół miljona dolarów. Pozycja odsetek zapewne jest bardzo znaczna.

Właściwym sternikiem „Firley'a" jest Dr. Viktor Kutten, prący całą siłą do zdobycia pierwszego miejsca w przemyśle cementowniczym.

W nakreślonych dziejach „Firley'a" zwracają uwagę: a) przesunięcia w gronie akcjonarjuszów, b) wzmacnianie siły reprezentacyjnej, c) przejście „Firley'a" na teren belgijski.

Emisję akcji przy podwyższeniu kap. akc. z 5 milj. na 7 i pół milj. zł. oddano wierzycielom, w większości zagranicznym, lecz nie podano im ceny emisyjnej — w dolarach.

Emisję z 1929 r., po niezwykle przezornem przerachowaniu bilansu — gwarantowała grupa obca.

Mimo braku własnego kapitału obrotowego podwyższa „Firley" zdolność produkcyjną swych cementowni drogą kosztownych inwestycyj.

Równocześnie przejawia się przejmowanie cementowni innych, zdobywanie większości i t. d.

Budzi się wrażenie, że zbyt silnie działa tu ambicja jednostki, nie bacząc na niebezpieczeństwa.

Ted.

BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU W WARSZAWIE S. A.

Po czteroletnich zmaganiach się szeregu dzielnych i niestrudzonych jednostek z piętrzącemi się przeszkodami, zawinął wreszcie Bank dla Handlu i Przem. do portu.

W nowej emisji — XIV —, podnoszącej kapitał akcyjny z 5.486.100 zł. do 8.000.000 zł., wzięła udział poważna grupa finansowa francuska.

W dniu 10 b. m. odbyło się w Warszawie Walne Zgrom. akcjonarjuszów, w uchwałach swych prawomocne, na którem władze Banku złożyły sprawozdanie z działalności i agend Banku w okresie 1928 r.

Po ożywionej dyskusji sprawozdanie Rady przyjęto do wiadomości, udzielając jej absolutorjum; przedstawiony bilans i Rk strat i zysków zatwierdzono, jak i budżet za r. 1929.

Nowej nazwy Banku nie ustalono, poprzednie bowiem projekty napotkały na sprzeciwy innych banków; upoważniono Radę do przeprowadzenia, na prawach Waln. Zgrom., zmiany nazwy, w porozumieniu z czynnikami decydującemi.

Wyznaczono do deponowania akcji Banku, w myśl § 50 statutu, zagranicą instytucje: Union Commerciale et Industrielle de Paris, 30 rue de Grammont, Paris (IX) i Danziger Bank für Handel et Gewerbe, A. G. w Gdańsku, Langer Markt 30.

Ilość członków Rady ustalono na 15.

W wyniku wyborów wchodzą w skład Rady Banku pp.: Paweł Sauvage, Feliks Berthelot, Marius Cottavoz, Albert d'Aubigny, Franciszek Combes, Wiktor Mary, Leo Anker, Maurycy Flaum, Ant. Jurkowski, Antoni Kamiński, Stanisław Krosnowski, Mieczysław Myśliński Stanisław Sokołowski, Józef Wegner i Wacław Wiślicki.

W skład Nacz. Dyrekcji wchodzą pp.: Kazimierz Korzeniecki i T. Urbański.

W IMIĘ BEZSTRONNOŚCI

W dziejach Tow. Akc. „Lilpop, Rau i Loewenstein" zdobyto się na niezwykle odważne posunięcie porozumienie w sprawie wejścia w grono akcjonarjuszów Twa — nowej grupy amerykańskiej.

Wpływ poważnych środków finansowych wiąże się z warunkami, które, na tle dziejów Twa i bilansów rocznych, godzą we własność polskich akcjonarjuszów Twa.

Tow. Akc. „Lilpop, Rau i Loewenstein", o kapitale akcyjnym w wysokości dwu miljonów rubli, powstało w r. 1873.

W okresie, aż do wybuchu wojny światowej rozwijało się Two niezwykle pomyślnie, rozszerzało istniejące działy produkcji, rozwijało nowe; w zakres produkcji wchodziła budowa wagonów, mostów kolejowych i miejskich, maszyn parowych, wozów i pocisków.

W r. 1915 przeniosło Two część swych zakładów do Rosji, gdzie w nowych zakładach w Krzemieńczugu wytwarzano znaczne ilości pocisków.

W okresie po wojnie światowej przystąpiło Two do odbudowy zakładów swych w Warszawie, nie szczędząc energji, ani zasobów, wojenne spustoszenia bowiem były olbrzymie: Rosjanie, opuszczając Warszawę, zabrali około trzystu wagonów maszyn i trzystu wagonów surowców, a Niemcy resztę.

W szeregu emisji, łącznie z zyskami, zdobyto środki finansowe, dzięki którym odbudowano w pełni zakłady, wyposażając je w najnowsze maszyny i urządzenia.

Corocznie przeznaczano poważne sumy na dalsze inwestycje, zmierzając do powiększenia wydajności pracy i obniżenia kosztów produkcji.

Położenie finansowe Twa było coraz lepsze. **W sprawozdaniu swem za okres 1926 r. z dumą podkreśla Zarząd Twa: „Towarzystwo nie korzystało w r. 1926 z kredytów w bankach prywatnych, jedynie dorywczo uciekało się do kredytu dyskontowego w Banku Polskim. Należy także wspomnieć, że w r. 1926 zostały uregulowane i spłacone wszelkie pozostałości bankowe przedwojenne i wojenne, tak iż Towarzystwo obecnie jest całkowicie wolne od długów".**

W bilansie rocznym na dzień 31 grudnia 1926 r., przy kapitale akcyjnym w wysokości 9.300.000 zł., w skład kapitałów własnych wchodzi: a) kapitał amortyzacyjny w wysokości 1.696.705 i b) rezerwa na uzupełnienie kapitału zakładowego, w wysokości 3.017.334 zł.

W dniu 18 grudnia 1928 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgrom. akcjonarjuszów Twa, na którem przedstawiono do aprobaty przerachowany bilans Twa na dzień 1 lipca 1928 r.

Bilans przerachowany ostrożnie, jak to specjalnie podkreślono, dał nadwyżkę do dyspozycji akcjonarjuszów, w wysokości 7.300.000 zł.

Wniosek Zarządu, by z uzyskanej nadwyżki przeznaczyć zł. 3.100.000 na podwyższenie kapitału akcyjnego, a 4.200.000 zł. na wzmocnienie rezerwy na uzupełnienie kapitału zakładowego, przyjęto, po ożywionej dyskusji.

W czasie dyskusji wyjaśniono zebranym, że rezerwa na uzupełnienie kapitału akcyjnego, w wysokości ponad 7 miljonów zł.; przeznaczona jest na stopniowe uzupełnianie kapitału akcyjnego, aż do wysokości 19 miljonów zł., drogą bezpłatnych emisji, w miarę, jak położenie Twa na to zezwoli.

Wśród wyjaśnień p. prezesa Andrzeja Rotwanda przyjęto z uznaniem do wiadomości, iż „akcje są w twardej walucie".

W bilansie na dzień 31 grudnia 1928 r. kapitał akcyjny wynosi już 12.400.000 zł., kapitał amortyzacyjny 5.387.224 zł, a rezerwa na uzupełnienie kapitału zakładowego 7.236.000 zł.

W r. 1928 wartość produkcji Twa wzrosła w porównaniu w r. 1927 o 35%, a obroty o 24%. W dziale budowy nowych wagonów wykonano: 40 wagonów osobowych I i II kl, 851 wagonów towarowych, 10 wagonów wąskotorowych i 32 wag. tramwaj., niezależnie od naprawy 88 wagonów osobowych i 205 wag. towarowych.

W jesieni 1929 obiegają pogłoski o pertraktacjach z grupą amerykańską, zgodność ich potwierdzają pewne z czasem wiadomości.

W dniu 17 stycznia b. r. przedstawiono Nadzw. Waln. Zgrom. akcjonarjuszów wniosek o zmianę par. 7 statutu Twa, opiewającego, że „nowa emisja akcji musi być ofiarowywana posiadaczom akcji wszystkich emisji poprzednich", proponując uzupełnienie go słowami: „Walne Zgrom. ma prawo na wniosek Zarządu uchwalić wyłączenie akcjonarjuszów od poboru nowych akcji w całości lub części, o ile uzna, że leży to w interesie Spółki".

Po ożywionej dyskusji wniosek Zarządu przyjęto 3.356 głosami, przeciw 24 gł. Zgłoszono votum separatum. Nadmienić należy, iż Nadzw. W. Zgrom. odbywało się w drugim terminie, a obecni na niem akcjonarjusze reprezentowali zaledwie 34% kapitału akcyjnego.

W dziesięć dni później, w dniu 27 stycznia b. r. odbyło się nowe Nadzwyczajne Walne Zgrom. akcjonarjuszów, w drugim terminie, na którem zebrani reprezentowali 36% kapitału akcyjnego.

Wnioski Zarządu uzasadniano porozumieniem z amerykańską Standard Car Finance Corporation.

W dniu 6 grudnia ub. r. podpisano umowę z Min. Komunikacji na dostawę 14 tysięcy wagonów towarowych, w okresie siedmioletnim, oraz 1100 wagonów osobowych, w okresie dziesięcioletnim. Zawarcie umowy możliwe było tylko dzięki temu, że mogli zaproponować pewne specjalne warunki kredytowe. Min. Komunikacji płacić będzie przy każdym odbiorze 15% gotówką, a 85% dwudziestoma bonami półrocznemi, z których co pół roku jeden będzie płatny. Bony te przejmie Tow. amerykańskie, płacąc Twu równowartość w gotówce. Min. Kom. płacić będzie odsetki w wysokości stopy lombardowej Banku Polskiego, nie mniejsze jednak, jak 7%, a obecnie 9%.

Tow. Standard Car Finance Corp., pragnąc zapewnić sobie udział w korzyściach umowy, zastrzegło sobie udział w kapitale akcyjnym Tow., a to w wysokości 50%, po wydzieleniu terenów Twa, dla budowy wagonów niepotrzebnych, na rzecz dotychczasowych akcjonarjuszów.

Wywiązała się ożywiona dyskusja, po ukończeniu której przystąpiono do głosowania. Za wnioskiem Zarządu opowiedziało się 22 akcjonarjuszów, reprezentujących 3.510 głosów, przeciw — 6 akcjonarjuszów, reprezentujących 35 głosów. Zgłoszono votum separatum.

Przyjęto większością głosów wnioski, by:

1) wydzielić z majątku Twa dwie nieruchomości w Warszawie, przedstawiające wartość inwentarzową w sumie 3.807.566 zł, oraz gotowiznę w sumie 160.434 zł i zmniejszyć tą drogą kapitał akcyjny Twa z sumy 12.400.000 zł do 8.432.000 zł;

2) założyć w imieniu Tow. nowe Tow. akcyjne, które obejmie te nieruchomości;

3) wydać akcjonarjuszom Twa akcje imienne nowozałożonego Tow., w stosunku 8 akcji na posiadanych 25, z tem, że akcje nowego Tow., zgodnie z przepisami ustawy o spółkach akcyjnych, w przedmiocie aportów niepieniężnych, pozostaną przez dwa lata w depozycie nowego Tow., poczem wydane zostaną akcjonarjuszom i będą mogły, na mocy odpowiedniej uchwały Waln. Zgrom., być zamienione na akcje na okaziciela,

4) w związku ze zmniejszeniem kapitału zakładowego zmniejszyć wartość nominalną akcji dotychczasowych z 25 zł na 17 zł, drogą przestemplowania, przy równoczesnem wydaniu akcji imiennych nowego Tow.;

5) zmienić nominalną wartość akcji Twa na zł 100.— i w związku z tem wydać bezpłatnie dotychczasowym akcjonarjuszom 17 akcji po 100 zł nom. wart., wzamian za każde 100 akcji po 17 zł nom. wart., przyczem akcjonarjusze będą mieli prawo łączenia swych akcji w celu dokonania powyższej wymiany,

6) powiększyć kapitał akcyjny Twa z 8.432.000 zł do 16.864.000 zł, drogą nowej III em. akcji po cenie według uznania Zarządu, którą w całości obejmie Tow. amerykańskie,

7) upoważnić Zarząd do przedsięwzięcia kroków, celem wyjednania u właściwych władz zatwierdzenia uchwał powyższych,

8) powiększyć skład Zarządu o trzech członków, których Zarząd dokooptuje.

W myśl uchwał tych Tow. Standard Car Finance Corporation otrzymuje, przy kursie al pari, w darze— połowę rezerw Twa i połowę rezerwy siedmiomiljonowej na uzupełnienie kapitału zakładowego.

To, co wniesie Tow. amerykańskie za trzecią emisję akcji, za co otrzyma połowę majątku Twa, jest zaledwie częścią tej sumy, jaka powstanie z różnicy odsetek, płaconych przez Min. Kom. (obecnie 9%), a odsetkami płaconemi w U. S. A.

Akcjonarjusze polscy, akcjonarjusze Twa finansowo i gospodarczo niezwykle zdrowego, nie zyskują nic, a tracą wiele.

Wydzielenie dwu nieruchomości, to danie im co jest już ich własnością, z tem, że przez okres dwuletni akcje nowe będą unieruchomione. Akcjonarjusze zapłacą podatek emisyjny, a na dywidendę z dwu tych nieruchomości liczyć nie będą mogli.

Gdyby obroty Twa wzrosły i o sto procent, to akcjonarjusze polscy, posiadając już tylko 50% akcji uczestniczyć będą w połowie czystego zysku, sytuacja nie zmieni się na lepsze.

W darze składają połowę rezerw Twa, połowę siedmiomiljonowej rezerwy na uzupełnienie kapitału zakładowego, poważnie zmniejszając swój majątek.

Wysoce zdumiewa przyjęcie przez reprezentantów jednej trzeciej kapitału akcyjnego wniosków, kolidujących z duchem obowiązującego prawa o spółkach akcyjnych.

Wykorzystano nieuzgodnienie jeszcze statutu Twa z nowem prawem akcyjnem.

W nowem prawie akcyjnem, którego moc rozciąga się już na poważną ilość spółek akcyjnych, a z dniem 1 stycznia 1931 r. rozciągać się będzie na wszystkie spółki akcyjne, **art. 115 głosi: „Jeżeli spółka posiada kapitał zapasowy lub kapitały rezerwowe, cena emisyjna akcyj powinna być wyższa ponad cenę nominalną. Nadwyżka powinna być przynajmniej równa części kapitału zapasowego i rezerwowych, jaka przypada podług ostatniego bilansu na każdą dotychczasową akcję".**

W dwuletnim okresie czasu, jaki zastrzeżono już istniejącym spółkom akcyjnym, na uzgodnienie statutów z nowem prawem akcyjnem, uchwały, wywłaszczające akcjonarjuszów z części mienia, w niezgodzie z duchem nowego prawa, są zbyt odważne.

Ted.

„Na podniesienie jakiegokolwiek przedsiębiorstwa sama praca nie może być wystarczająca; nieuniknionem jest, aby część energji wytwórczej każdego przedsiębiorstwa — i to nie najgorsza — zużyta została na reklamę."

Andrew Carnegie.

NOWE EMISJE

Herzfeld i Victorius. S. A.
Podwyższenie kap. akc. do 3.500.000 zł, drogą wydania akcji bezpłatnych.

Na cztery posiadane akcje I em. — bezpłatnie jedna akcja II em., nom. wart. 50 zł.

Termin do 5 maja 1930 r.
Bank Związku Sp. Zar. w Poznaniu i jego oddziały w Warszawie, Grudziądzu i Bydgoszczy.

Lilpop, Rau et Loewenstein, S. A.
Podwyższenie kap. akc. do 12.400.000 zł, z przerachowania, drogą bezpłatnej emisji akcji, w stosunku 1 akcji nowej na każde 3 posiadane.

Termin do 1 kwietnia 1930 r.
Bank Zachodni w Warszawie, Oddz. Miejski, Nowy Świat Nr. 51.

Tow. Akc. „Elektryczność".
Wydaje dodatkowe akcje, z przerachowania bilansu, w stosunku: 7 akcji po 100 zł nom. wart. na każde 18 akcji dotychczas posiadanych.
Warszawa, ul. Czackiego 18, od godz. 10 — 14.

Fr. Martens i Ad. Daab, S. A.
Podw. kap. akc. do 1.500.000 zł, w przerach. bilansu, drogą bezpłatnego wydania 1 akcji nowej, nom. wart. 100 zł na każde 5 posiadanych.
Celem ostemplowania należy akcje złożyć do dnia 28 lutego 1930 w Biurze Zarządu, Warszawa, ul. Wiejska 9.

Fabr. Portl. Cem. „Szczakowa", S. A.
Podw. kap. akc. do 4.000.000 zł, drogą przestemplowania wartości nom. akcji (Nr. 1 — 100.000) z 25 zł. na 40 zł.
Termin do 7 lipca 1930 r.
Warszawa, Bank Dyskontowy, ul. Fredry 8.

WYMIANA AKCJI

Częstocickie Tow. Fabr. Cukru, S. A.
Wymienia akcje, wydając 1 akcję II em., nom. wart. 100 zł, na każde 5 dotychcz. akcji I em.
Warszawa, ul. Królewska 35.

Kolej. Elektr. Łódzka, S. A.
Wymienia bezpłatnie akcje, wydając wzamian za każdą akcję, nom. wart. 700 zł — dwie akcje po 600 zł nom. wart.
Równocześnie wypłaca dywidendę na niezrealizowane dotychczas kupony od Nr. 1 — 4 włącznie.
Łódź, ul. Tramwajowa 6, od godz. 9 — 12-ej.

Bank Zachodni, S. A.
Wymienia akcje dawne, przestemplowane, z kuponem za 1929 r. i lata następne, oraz świadectwa tymczasowe II em. na nowe akcje, nom. wart. 100 zł. każda.
Warszawa, ul. Fredry 6, godz. 10 — 1 pp.

St. Majewski i Ska, S. A.
Przystąpiono do przestemplowania dotychczasowych akcji na akcje o nom. wart. zł 60.
Warszawa, Biuro Tow., ul. Wspólna 18.

WYPŁATA DYWIDENDY

„Firley", S. A.
Wypł. dyw. za 1928 r. w wys. 8%, t. j. zł 4 — od akcji nom. wart. 50 zł.
Warszawa, Bank Handlowy W., ul. Traugutta 9.
Bruksela, Banque des Colonies, Rue Royale.

„Lublin", S. A.
Wypł. dyw. za 1928/9 r. w wys. 4%.
Bank Handlowy w Warszawie, Centr. i Oddział w Lublinie, Bank Cukrownictwa w Poznaniu, Centr. i Oddz. w Warszawie.

BILANS
Pocztowej Kasy Oszczędności

na dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY.

1.	Kasa i sumy do dyspozycji		61.752.597.13
2.	Lokaty w Bankach Państwowych		25.190.147.50
3.	Skup weksli		13.446.304.09
4.	Urzędy pocztowe		40.113.528.12
5.	Skarb Państwa:		
	a) za II waloryzację wkładek oszczędn.	2.033.130.64	
	b) za III waloryzację wkładek oszczędn.	33,092,174.39	35,125.305.03
6.	Papiery wartościowe własne		242.466.741.08
7.	„ „ funduszu zapasowego		6.119.929.55
8.	„ „ „ emerytalnego		2.054.139.31
9.	Pożyczki wekslowe		9.769.544.49
10.	Pożyczki na zastaw papierów wartościowych		11.580.685.74
11.	Ministerstwo Poczt i Telegrafów		10.000.000.—
12.	Dłużnicy		4.881.119.04
13.	Sumy przechodnie:		
	a) rozliczenia międzyokresowe	6.183.354.34	
	b) inne	131.590.13	6.314.944.47
14.	Zaliczki		634.616.37
15.	Dział Ubezpieczeń na życie		2.000.000.—
16.	Drukarnia		497.098.12
17.	Ruchomości		3.187.449.49
18.	Nieruchomości		29.650.666.11
			504.784.815.73
I.	Inkaso		1.678.045.46
III.	Depozyty lombardowe		23.484.258.23
I.	Depozyty zwykłe		47.201.243.22
			72.363.546.91

STAN BIERNY.

1.	Wkłady czekowe		210.603.299.51
2.	Wkłady oszczędnościowe:		
	a) z ruchu wkładowego	140.505.736.34	
	b) z III waloryzacji	32.466.115.20	172.971.851.54
3.	Wkłady w drodze		43.579.133.78
4.	Przekazy niezrealizowane		33.345.394.50
5.	Różni za obligacje waloryzacyjne		1.872.370.—
6.	Wierzyciele		428.607.60
7.	Sumy przechodnie:		
	a) rozliczenia międzyokresowe	15.707.643.35	
	b) inne	135.127.09	15.842.770.44
8.	Długi hipoteczne		112.412.03
9.	Fundusz amortyzacyjny		3.344.995.41
10.	„ emerytalny		2.066.081.91
11.	„ rezerwy różnic kursowych		10.084.747.86
12.	„ zapasowy		5.816.249.48
13.	Nadwyżka bilansowa		4.716.901.67
			504.784.815.73
I.	Różni za inkaso		1.678.045.46
II.	Różni za depozyty zwykłe		47.201.243.22
III.	Różni za depozyty lombardowe		23.484.258.23
			72.363.546.91

Rachunek Strat i Zysków za rok 1929.

STRATY.

1.	Wydatki administracyjne:		
	a) osobowe	10.114.838.14	
	b) rzeczowe	2.167.461.91	12.282.300.05
2.	Odsetki od wkładów:		
	a) czekowych	1.350.245.03	
	b) oszczędnościowych	7.374.842.46	8.725.087.39
3.	Administracja i remont nieruch. czynszowych		481.647.60
4.	Przydział do fund. amort. nieruch. i ruchom.		945.357.17
5.	Opłaty na rzecz Min. Poczt i Telegrafów		4.037.304 61
6.	Odpis należn. wątpliwych		85.744.20
7.	Różne		35.229.69
8.	Nadwyżka bilansowa		4.716.901.67
			31.309 572.38

ZYSKI

1.	Dochody z obrotu czekowego:		
	a) prowizja przekazowa	803.929.94	
	b) opłaty manipulacyjne	3.174.945.95	
	c) opłaty za druki i inne	1.372.914.50	5,351.790.39
2.	Prowizja:		
	a) inkasowa	377.872.53	
	b) depozytowa	201.562.75	
	c) zleceniowa	63.197 09	642.632.37
3.	Odsetki od pożyczek wekslowych		2.093.383.68
4.	Odsetki od pożycz. na zast. pap. wartość.		919.228.70
5.	Odsetki od papierów wartość własnych		18.808.718.12
6.	Odsetki od lokat w bankach państwowych		736.392.65
7.	Dochody z nieruchomości		2.110.449.58
8.	Dochody z drukarni		19.796.48
9.	Różne inne dochody		627.180.41
			31.309.572.38

PREZES
POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI
(—) Gruber.

KOMISJA REWIZYJNA:
Przewodniczący (—) Adam Lincker
Członkowie: (—) J. Fiut
(—) Schneider
(—) Józef Kucza
(—) Wit Pawłowicz

DYREKTOR
Centralnej Księgowości
(—) W. Góra.

Bilans Surowy Powszechnego Banku Związkowego w Polsce S. A.

na dzień 31 grudnia 1929 roku.

STAN CZYNNY:

		Zł.
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gosp. Krajowego		3,830,971.96
Waluty zagraniczne		5,629,885.52
Papiery wartościowe:		
a) papiery państwowe	421,348.40	
b) papiery hipoteczne	1,482,829.44	
c) akcje	1,761,685.82	3,665,863.66
Udziały i akcje w przedsięb. konsorcjonalnych		962,574.48
Banki krajowe		1,702,100.45
Banki zagraniczne		2,930,430.80
Weksle zdyskontowane		57,039,712.17
Weksle protestowane		596,724.30
Rachunki bieżące (salda debetowe):		
a) zabezpieczone	54,884.373.03	
b) niezabezpieczone	14,139,431.52	69,023,804.55
Ruchomości		737,497.53
Nieruchomości		4,302,201.34
Koszty handlowe i admin. nieruch.		6,791,951.40
Rachunki Oddziałów		32,494 225.79
Różne rachunki		486,249.86
		190,194,193.81

STAN BIERNY:

		Zł.
Kapitały własne:		
a) zakładowy	8.000,000.—	
b) zapasowy	599,923,04	
c) rezerwa spec.	1,585,000.—	10,184,923.04
Wkłady:		
a) terminowe	9,297,013.25	
b) a vista	7,070,794.31	
c) książeczki wkład.	28,864,741.69	45,232,549.25
Rachunki bieżące (salda kredytowe)		9,796,233.21
Zobowiązania inkasowe		121,649.16
Redyskonto weksli		27,542.118.50
Banki krajowe		8,712,136.47
Banki zagraniczne		42,984,668.17
Procenty, prowizje i różne zyski		10,129,454.21
Rachunki Oddziałów		32,422,940.45
Różne rachunki		3,067,521.35
		190,194,193.81

Gwarancje	27,909,815.74
Inkaso	28,702,888.61
	56,612,704.35

„PEPEGE" Polski Przemysł Gumowy Tow. Akc. w Grudziądzu

Bilans zamknięcia per 30 czerwca 1929 r.

AKTYWA.

Kasa		125,592.48
Weksle i czeki		1,954,937.65
Papiery wartościowe		3.800.—
Udziały w zagr. przedsiębiorstwach		545,828.12
Odbiorcy krajowi		4,439,617.44
Odbiorcy zagraniczni		1,028,391.17
Surowce na składzie		9,376,808.19
Półfabrykaty w produkcji		1,690,419.54
Produkcja gotowa na składzie		4,431,162.51
Nieruchomości		5,496,815.23
Maszyny		4,621,618.16
Ruchomości, inst. i narzędzia		1,871,620.75
	Zł.	35,586,611.24
Różnych za kaucje	„	140,000.—
	Zł.	35,726,611.24

PASYWA.

Kapitał zakładowy		10,000,000.—
Kapitał rezerwowy		626,000.48
Kapitał amortyzacyjny		1,911,520.20
Pożyczki zagran. długoterminowe		3,130,897.25
Kasa „Przezorności" Urzędn. „Pepege"		82,470.21
Kasa fabr. robotn. „Pepege"		24,752.01
Sumy przechodnie		223,966.33
Banki		2,345,822.08
Odbiorcy krajowi		2,582,035.80
Dostawcy		4,527,009.13
Akcepty		7,506,073.91
Fundusz bud. domów mieszkalnych		300,000.—
Zysk za rok obrach. 1928-29		2,326,063.84
	Zł.	35,586,611.24
Akcepty gwarancyjne	„	140,000.—
	Zł.	35,726,611.24

Główny Buchalter: (—) MERDAS.

Z polecenia Rady Nadzorczej zbadałem powyższy bilans i stwierdziłem zgodność z księgami Tow. Akc. „Pepege".
Grudziądz, d. 12 listopada 1929 roku.

(—) M. PACOSZYŃSKI.

(L. S.). Michał Pacoszyński, zaprzysiężony rewizor ksiąg handlowych na obwód Izby Przemysłowo-Handlowej w Grudziądzu.

„PEPEGE"
Polski Przemysł Gumowy Tow. Akc.
(—) S. HALPERIN.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA ROK OBRACHUNKOWY 1928/29.

STRATY.

R-k Podatków		1,401,195.92
„ Świadczeń socjalnych		1,162,984.81
„ Udziałów		9,703.96
„ Amortyzacji		842,286.14
„ Czystego zysku		2,326,063.84
	Zł.	5.742,234.67

ZYSKI.

R-k Sprzedaży		5,742,234.67
	Zł.	5.742,234.67

Główny Buchalter: (—) MERDAS.

Z polecenia Rady Nadzorczej zbadałem powyższy Rachunek Strat i Zysków i stwierdziłem zgodność z księgami Tow. Akc. „PEPEGE".
Grudziądz, d. 12 listopada 1929 roku.

(—) M. PACOSZYŃSKI.

(L. S.). Michał Pacoszyński, zaprzysiężony rewizor ksiąg handlowych na obwód Izby Przemysłowo-Handlowej w Grudziądzu.

„PEPEGE"
Polski Przemysł Gumowy Tow. Akc.
(—) S. HALPERIN.

Bilans zamknięcia per 30 czerwca 1929 roku, oraz rachunek zysków i strat zatwierdziło Walne Zgromadzenie w dniu 14 grudnia 1929 roku, udzielając jednocześnie Zarządowi i Radzie Nadzorczej absolutorjum.

Cysty zysk w wysokości		2,326,063.84
podzielono:		
5% czystego zysku na Fundusz Rezerwowy	Zł.	116,303.20
6% dywidendy od zł. 5,200,000.— kap. zakł. (1—7 emisja)	„	312,000.—
6% dywid. od zł. 4,800.000.— kap. zakł. (8-ma em. za pół roku 28/29	„	144 000.—
tytułem tantjemy dla Rady Nadzorczej	„	50,000.—
19% superdywidendy od zł. 5.200,000.—	„	988,000.—
19% superdywidendy od zł. 4,800,000 za pół roku 1928/29	„	456,000.—
z pozostałości zł. 259,760.64 dodatkowo na Fundusz Rezerwowy	„	257,696.32
na cele społeczne	„	2,064,32
Razem	Zł.	2,326,063.84

Dotychczasowy Kapitał zakładowy w wysokości zł. 10,000,000.— uchwalono podwyższyć o dalsze 5,000,000.— zł. przez wypuszczenie nowej (9-ej) emisji akcji w ilości 50,000 sztuk po cenie nominalnej zł. 100.—, zaś emisyjnej zł. 102.— za każdą akcję. Nowa emisja będzie ofiarowana wszystkim dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku jedna nowa akcja za dwie poprzednich emisji, przyczem akcje nowej emisji uczestniczyć będą w zyskach od 1 stycznia 1930 roku.

Wypłatę dywidendy uskutecznia kasa Centrali w Grudziądzu, przy ul. Tuszewska Grobla Nr. 57-59.

ZARZĄD.

Bilans Surowy Banku Cukrownictwa, Sp. Akc. w Poznaniu

na dzień 31 grudnia 1929 roku.

STAN CZYNNY.

		Zł. gr.
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gosp. Kraj.		6,132,209.06
Waluty zagraniczne		165,054.17
Papiery wartościowe własne:		
a) pożyczki państwowe	33,544.22	
b) akcje	113,071.85	146,616.07
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		3,863,034.45
Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego		1,128,739.46
Banki Loro:		
a) krajowe	48,535.07	
b) zagraniczne	1,648,039.50	1,696,574.57
Banki Nostro:		
a) krajowe	1,158,163.62	
b) zagraniczne	2,685,944.61	3,844,108.23
Weksle zdyskontowane:		
a) cukrowni	29,242,603.17	
b) różnych	13,034,793.98	42,277,397.15
Weksle protestowane		361,514.56
Rachunki bieżące (salda debetowe):		
a) cukrowni:		
1. zabezpieczone	56,853,530.91	
2. niezabezpieczone	—	
b) różnych:		
1. zabezpieczone	6,113,618.54	
2. niezabezpieczone	2,636,261.75	65,603,411.20
Pożyczki terminowe (hipoteki)		624 832.64
Nieruchomości		1,875,360.40
Ruchomości		50,000.—
Koszty handlowe		5,375,435.69
Podatki		957,502.95
Rachunki Oddziałów		15,152,310.20
Różne rachunki		9,518,604.45
Odbiorcy:		
a) krajowi odbiorcy cukru	11,568,197.81	
b) zagranicz. odbiorcy cukru	2,034,474.06	
c) odbiorcy towarów:		
1. cukrownie	813,853.54	
2. różni	36,209.97	14,452,735.38
Dostawcy towarów:		3,516,249.05
Suma bilansowa:		176,741,689.68
Udzielone gwarancje:		
a) za cukrownie	130,318,351.—	
b) za różnych	863,684.83	131,182,035.83
Inkaso		8,113,576.59
		316,037,302.10

STAN BIERNY

		Zł. gr.
Kapitały własne:		
a) zakładowy	9,000,000.—	
b) zapasowy	2,580,000.—	
c) rezerwa specjalna	2,070,000.—	
d) wpłata na nową emisję	1,600,000.—	15,250,000.—
Wkłady:		
a) terminowe	10,636,161.61	
b) à vista	4,705,485.01	15,341,646.62
Rachunki bieżące (salda kredytowe):		
a) cukrowni	18,349,731.99	
b) różnych	3,582,474.72	21,932,206.71
Zobowiązania inkasowe		998.20
Redyskonto weksli:		
a) w kraju	24,526,102.60	
b) zagranicą	6,285,688.40	30,811,791.—
Banki Loro:		
a) krajowe	276,988.15	
b) zagraniczne	209,449.77	486,437.92
Banki Nostro:		
a) krajowe	5,129.—	
b) zagraniczne	38,479,325.42	38,484,454.42
Procenty i prowizje		7,504,081.89
Rachunki Oddziałów		18,152,352.96
Różne rachunki		4,549,082.75
Odbiorcy:		
a) krajowi odbiorcy cukru	1,946,350.27	
b) zagranicz. odbiorcy cukru	672,029.97	
c) odbiorcy towarów:		
1. cukrownie	3,206,625.93	
2. różni	35,006.78	5,860,012.95
Dostawcy:		
a) cukrownie za dostarczony cukier:		
1. na rynek wewnętrzny	12,119,886.28	
2. na rynek eksportowy	4,913,283.57	
b) dostawcy towarów	1,313,858.72	18,347,028.57
Zyski z lat ubiegłych		21,595.69
Suma bilansowa:		176,741,689.68
Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji		131,182,035.83
Różni za inkaso		8,113,576.59
		316,037,302.10

Naczelny redaktor i wydawca: TADEUSZ KURASIEWICZ.

REDAKCJA I ADMIISTRACJA **WARSZAWA, ul. Szopena 10—9**

Sp. Akc. Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska", Warszawa, Szpitalna 12.